

GAVANALİZ 2021

Mart 2021, Sayı 16

Almanya'da Irkçılığın Dışa Vurumu: Camilere Yönelik Saldırıları

H. Haluk Ceylan

Almanya’da Irkçılığın Dışa Vurumu: Camilere Yönelik Saldırıları

H. Haluk Ceylan¹

Giriş

Avrupa’da Türk diasporasının en yoğun olduğu bölge olan Almanya’da bugün kendisi ya da anne-babasından biri Türkiye’de doğmuş yaklaşık 2 milyon 800 bin kişinin yaşadığı bilinmektedir.² Almanya’da yaşayan Türklerin din ve ibadet özgürlükleri noktasında turnusol olabilecek en önemli olgulardan biri ise Almanya’da yaşayan Türklere ait camilerin durumudur. Bu kapsamda Almanya’da Diyanet İşleri Türk İslam Birliği’ne bağlı (DİTİB) bağlı 980 civarında cami bulunurken İslam Toplumu Milli Görüş’ün (İMG) -bugün sayılarının arttığı tahmin edilmekle birlikte- 2015 yılında yayınladığı tanıtım kataloğunda 304 cami ile faaliyet gösterdiği belirtilmiştir. Bu iki kuruluş dışında Almanya’da Türkler tarafından kurulan ve faaliyet gösteren pek çok cami ve cami derneği mevcuttur. Almanya’da var olan toplam cami ve mescit sayısında müphemlik olmakla birlikte Almanya Müslümanlar Merkez Konseyi (ZMD)’nin 2018 yılı Ekim ayında verdiği sayılara göre diğer cemaatler ve göçmen gruplara ait olan camilerle birlikte

¹ Göç Araştırmaları Vakfı, TÜDAM Araştırma Asistanı

² Bu veri Temmuz 2020’de Alman Hükümetinin Parlamentoda verilen bir soru önermesine verdiği yanıtta alınmıştır.

H. Haluk Ceylan haluk.ceylan@gocvakfi.org

Almanya'da toplam 2500'ün üzerinde cami bulunduğu tahmin edilmektedir.³ Bu camilerin durumu Almanya'daki Türk ve Müslüman toplumun ibadet özgürlükleri hakkında bize somut çıktılar vermektedir. Nitekim camilere yönelen saldırıların yoğunluğundaki artış, bu saldırıların zamanlaması ve bölgelere göre dağılımı saldırıları yalnızca aşırı sağcı terör kapsamında değerlendirmenin yetersiz olduğunu göstermektedir. Almanya'da 2015 yılının ortasından 2016 yılının ortasına kadar camileri hedef alan kayıtlı 73 saldırı gerçekleşmesinin de etkisiyle Almanya İçişleri Bakanlığı, İslam düşmanlığını Ocak 2017'den beri siyasi motifli nefret suçları arasında ayrı bir kategori olarak kayıt altına almaya başlamıştır.⁴ Özellikle bundan önceki dönemde yaşanan saldırılarla ilgili verilerdeki müphemlik saldırıların boyutu ve olayın vahameti hakkında fikir sahibi olunmasının önüne geçtiği için bu hususa gereken önemin verilmediği görülmektedir. Bu noktadan hareketle çeşitli kuruluşlar camilere yönelik saldırıları kayıt altına almak ve bu konuda bir farkındalık yaratmak amacıyla birtakım çalışmalar yürütmektedir. Bu analiz kapsamında üç farklı kurumun kayıtları ile Almanya'da camilere yönelik saldırılar ele alınmaya çalışılacaktır. Bu bağlamda saldırılarda yıllara göre yaşanan değişimler, saldırıların zamanlaması ve amacı hakkında somut çıkarımlar yapılmaya çalışılacaktır.

Camilere Yönelik Saldırlara Karşı Farkındalık Yaratma Çalışmaları

Göçmen karşıtlığı ve İslamofobinin dünya genelinde hızla yükseldiği bugünlerde bu veriyi doğrular nitelikte birtakım eylemlerin ve şiddet gösterilerinin de arttığı gözlemlenmektedir. Bu koşullar altında palazlanan ırkçı terör karşımıza ibadethanelere yönelik saldırılar, kundaklama olayları, cinayetler ve katliamlar olarak çıkmaktadır. Nitekim 2015 yılından itibaren SETA tarafından her yıl düzenli olarak yayınlanan Avrupa İslamofobi Raporlarına baktığımızda da bu ivmeyi somut bir şekilde görmek mümkündür. Örneğin 32 farklı ülkenin incelendiği 2019 Avrupa İslamofobi Raporu'nun Avrupa'daki Türk Diasporasının yoğun olarak yaşadığı Almanya bölümüne baktığımızda kayıt altına alınan olayların yalnızca İslamofobi'den beslenmediği bununla birlikte göçmen karşıtlığı ve aşırı sağcı fikirlerin de şiddet olaylarına katalizör etki yaptığı görülmektedir.⁵ Bu bağlamda Almanya'da yalnızca 2019 yılı içerisinde Müslümanlara karşı işlenen 871 nefret suçu ihbarı polis tarafından kayıt altına alınmıştır. SETA tarafından hazırlanan raporun önemli bir parçasını oluşturan ibadethanelere yönelik saldırılar ise Brandeilig'in

³ <https://www.dw.com/de/zahl-der-moscheen-und-gebetsr%C3%A4ume-unbekannt/a-45804430> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

⁴ <https://www.dw.com/tr/rakamlarla-almanyada-islam-d%C3%BC%C5%9Fmanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1/a-42954211> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

⁵ https://www.islamophobiaeurope.com/wp-content/uploads/2020/06/EIR_2019.pdf (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

çalışmalarından yararlanılarak sunulmuştur.

Brandeilig, Almanya'da hemen hemen her hafta yaşanan cami saldırılarına dikkat çekmek ve ibadethanelere yönelik yapılan saldırıları, bu saldırıların nasıl gerçekleştiğini kamuoyuna aktarmak için çalışmalar yürütmektedir. Brandeilig'in bu çabası genel anlamda rapor edilmemiş çok sayıda vaka olabileceği gerçeğiyle yüzleşmek ve bu belirsizliğe ek olarak faillerin ve saldırıların nedenlerinin belirsizliğini korumasının önüne geçmek üzerinedir.⁶ Nitekim bu saldırılar yalnızca Müslüman toplumu huzursuz, rahatsız etmemekte şiddetle karşı karşıya kalma tehdidi toplumu topyekûn olarak olumsuz etkilemektedir. Bu saldırılar genellikle ibadethanelerin duvarlarına çeşitli ırkçı sembollerin ve hakaretlerin işlendiği yazılar yazılması, nefret mesajları, tehdit mektupları, protesto eylemleri, ibadet esnasında huzursuzluk yaratmaya yönelik girişimler veya cami arazilerine bırakılan hayvan leşleri şeklinde arttırılabilecek örneklerle vuku bulmaktadır. Bunun yanı sıra kırılan kapı ve pencereler, camilere yönelik kundaklama girişimleri gibi camilerde ciddi maddi hasar bırakan hatta can kaybına ve yaralanmalara sebebiyet verebilecek saldırılar da yaşanmaktadır.

Bu noktadan hareketle Ayrımcılıkla Mücadele Derneği FAIR International Müslüman karşıtı saldırıları görünür kılar ve bir kamuoyu oluşturma bilinciyle brandeilig.org girişimini hayata geçirmiştir. Brandeilig, Müslüman karşıtı ırkçı tutumlara karşı toplumun farkındalığını arttırmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda 2014 yılından bu yana camilere yönelik yapılan saldırılar ve bu saldırıların nasıl gerçekleştiği kayıt altına alınarak yayınlanmaktadır. Bu tutum sayesinde faillerin ve saldırıların nedenlerinin belirsizliğini korumasının önüne geçmek için bir bilinç oluşması sağlanmaktadır. Bu analiz kapsamında öncelikle Brandeilig verileri ışığında Almanya'da son üç senede camilere yönelik yapılan saldırıların istatistiklerinin yanı sıra bu saldırıların boyutu, nasıl gerçekleştiği ve arka planları ile toplum üzerindeki etkilerine değinilecektir. Analiz aynı zamanda Almanya'da camilere yönelik saldırıları yetersiz de olsa gözler önüne seren AGİT ve Inssan Raporları ile de desteklenecektir.

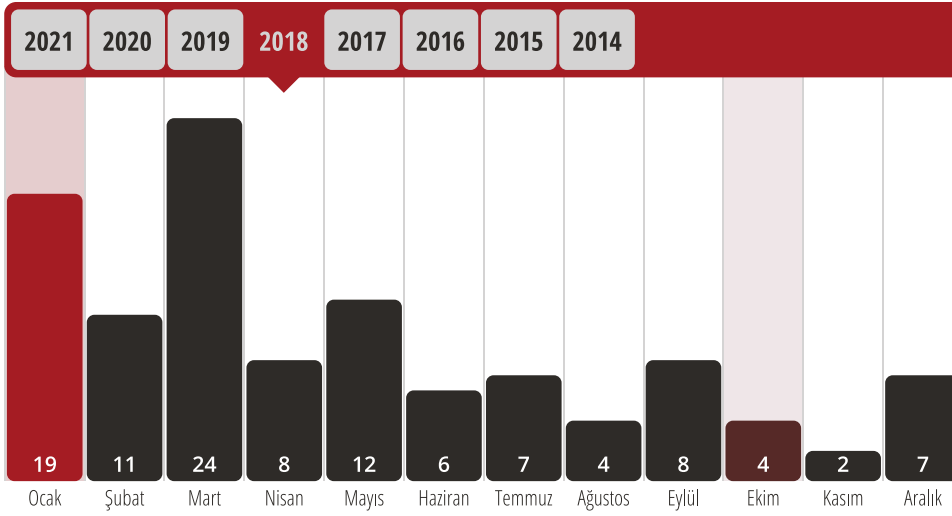
Camilere Yönelik Saldırıların Boyutları

2018 yılında Brandeilig tarafından yayınlanan verilere baktığımızda yıl içerisinde camilere yönelik kayıt altına alınan 112 saldırı gerçekleştiği görülmektedir. Saldırıların yoğun olarak yaşandığı aylar ocak, mart ve mayıs aylarıdır. Bu yıl içerisinde mart ayında yaşanan 24 saldırı dikkat çekmektedir. Bu 24 saldırının 18'i net bir şekilde maddi hasar bırakan saldırılar iken 8 saldırıyı ise provokasyon kategorisinde ele almak doğru

⁶ <https://brandeilig.org/ueber-uns/> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

olacaktır. Saldırı sayısının yoğun olduğu bir diğer ay ise ocak olmuştur. Ocak ayında 11'i maddi hasarlı 8'i ise maddi hasar yaratmasından daha çok provokasyona sebep olan toplam 19 saldırı gerçekleşmiştir. İncelememize saldırı sayısındaki yoğunluğu baz alarak devam ettiğimizde ocak ayını 12 saldırı ile mayıs ayının izlediği görülmektedir. Mayıs ayı içerisinde gerçekleşen saldırıların 5'ini ise maddi hasarlı saldırılar oluşturmuştur. Verilere göre 2018 yılı içerisinde camilere yönelik şubat ayında on bir, nisan ayında sekiz, haziran ayında altı, temmuz ve aralık aylarında yedi, ağustos ve ekim aylarında dört, eylül ayında sekiz ve son olarak kasım ayında ise iki saldırı gerçekleşmiştir.⁷

Zaman Çizelgesi

Şekil 1. brandeilig.org initiative gegen moschee angriffe 2018 verileri

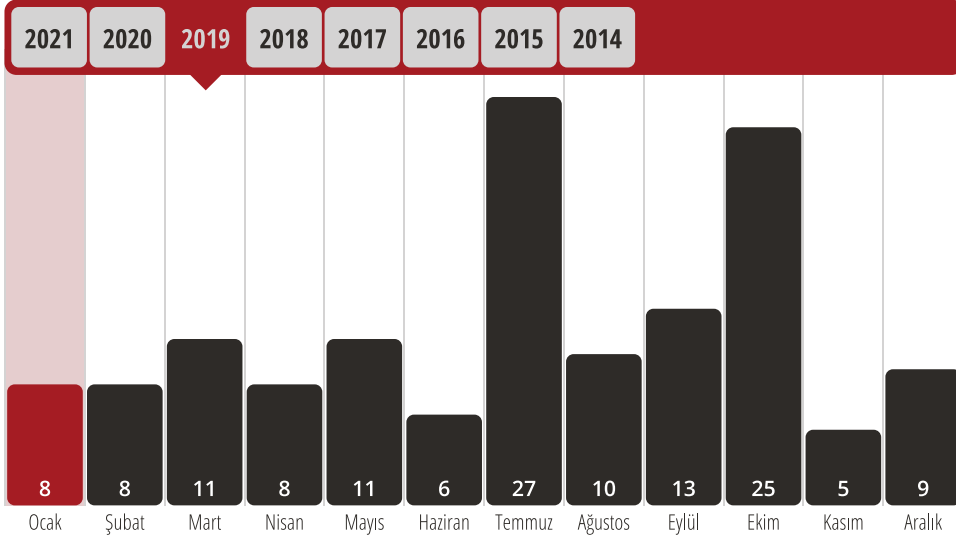
2019 yılına geldiğimizde ise camilere yönelik yapılan saldırıların sayısının bir önceki yıla oranla artarak 141'e ulaştığı görülmektedir. Bu yıl içerisinde temmuz, ekim ve eylül ayları saldırı yoğunluğu açısından ön plana çıkmaktadır. Buna göre temmuz ayında 9'u maddi hasarlı olmak üzere camilere yönelik tam yirmi yedi saldırı yaşanmıştır. Ekim ayında camilere yapılan saldırı sayısı ise yirmi beştir. Bu yirmi beş saldırının on dördü ise maddi hasar bırakan saldırılar olarak kayıtlara geçmiştir. Eylül ayı içerisinde de camilere yönelik altısı maddi hasarlı olmak üzere on üç saldırı yaşanmıştır. Verilere göre 2019 yılı içerisinde ocak, şubat aylarında sekiz, mart ve mayıs aylarında on bir, haziran ayında altı, ağustos ayında on, kasım ayında beş ve son olarak aralık ayında ise dokuz saldırı gerçekleşmiştir.⁸

⁷ <https://brandeilig.org/timeline/> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

⁸ <https://brandeilig.org/timeline/> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

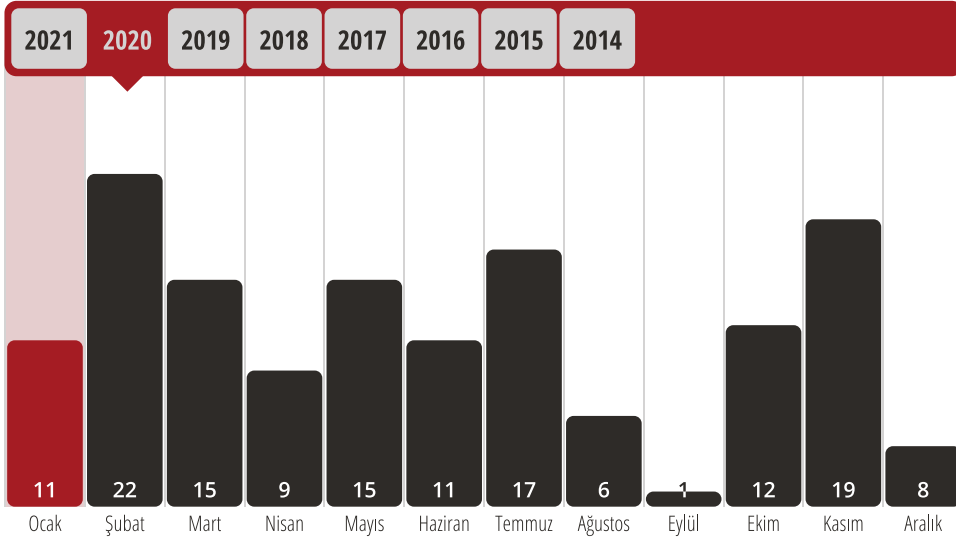
Zaman Çizelgesi

Şekil 2. brandeilig.org initiative gegen moschee angriffe 2019 verileri

2020 yılı verilerine göre camilere yönelen saldırıların sayısı önceki yıllara oranla artış göstererek 146 olmuştur. Bu yıl içerisinde saldırısı sayısının en fazla olduğu üç ay sırayla yirmi iki saldırı yaşanan şubat, on dokuz saldırı yaşanan kasım ve on yedi saldırı yaşanan temmuz aylarıdır. Şubat ayı içerisinde gerçekleşen saldırıların sekizi maddi hasar bırakmıştır. Bunun yanı sıra 2020 yılı içerisinde ocak ve haziran aylarında on bir, mart ve mayıs aylarında on beş, nisan ayında dokuz, ağustos ayında altı, eylül ayında bir, ekim ayında on iki ve son olarak aralık ayında ise sekiz saldırı yaşanmıştır. Bu saldırıların elli tanesinde maddi hasar olduğu kayıt altına alınmıştır. ⁹

Zaman Çizelgesi

Şekil 3. brandeilig.org initiative gegen moschee angriffe 2020 verileri

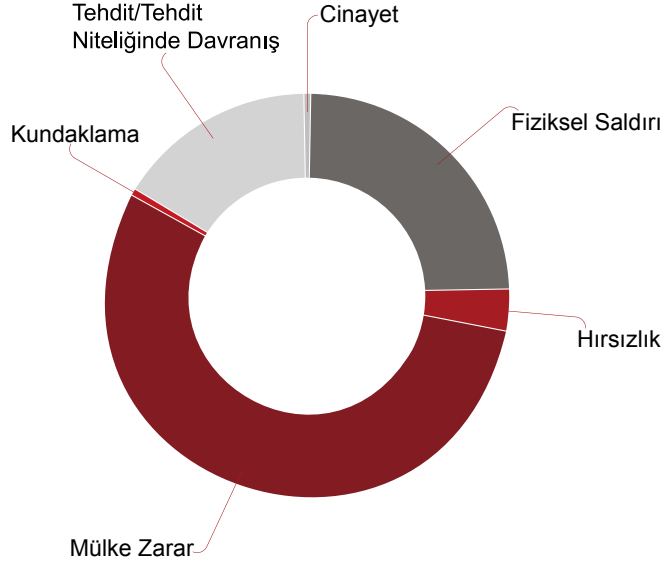
⁹ <https://brandeilig.org/timeline/> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı (AGİT) içerisinde Almanya'nın da bulunduğu pek çok ülkeden aldığı veriler ışığında nefret suçlarını çeşitli kategoriler etrafında raporlamaktadır. Bu raporlar paralelinde 2019 yılına baktığımızda Almanya özelinde polis tarafından kaydedilen nefret suçu sayısı 8585 olmuştur. Bu saldırıların büyük bir çoğunluğu fiziksel saldırı ve mülke saldırı olarak kayıtlara geçmiştir. AGİT bu rapor dahilinde nefret suçlarını belli alt başlıklar altında incelemiştir. Bu alt başlıklar içerisinde analizimiz için faydalandığımız başlıklar 'ırkçılık ve zenofobi', 'başka bir inanca mensup olanlara karşı ön yargı' ve 'Müslümanlara karşı ön yargı' şeklinde ön plana çıkmaktadır. Bu alt başlıklar altından doğrudan 'Müslümanlara karşı ön yargı' içeren suçlara baktığımızda AGİT'in verileri toplarken üç farklı kaynaktan beslendiği görülmektedir. Bu kaynaklar Inssan, FAIR International ve SETA'dır. AGİT verilerine göre polis tarafından kayıt altına alınan 8585 suçun yalnızca 207'si Müslümanlara karşı ön yargı kategorisinde değerlendirilmiştir. Bunlardan 116 vaka 'mülke zarar' içerirken bunu 49 fiziksel saldırı takip etmektedir. Bunun yanı sıra 33 tehdit, 7 hırsızlık, 1 kundaklama ve 1 de cinayet kayıtlara Müslümanlara yönelik saldırı olarak geçmiştir. AGİT'in polis raporları dışında diğer kaynaklardan edindiği verilere göre ise aynı yıl içerisinde Müslümanlara karşı işlenen nefret suçu sayısı 85 olmuştur. AGİT 2019 Nefret Suçları Raporu'nu incelediğimizde Almanya'da Müslümanlara karşı önyargı kategorisi altında yer alan 207 suçun detaylarına baktığımızda kayıt altına alınan yalnızca 28 suçun camilere yönelik olduğu görülmüştür. Aynı raporda ırkçılık ve zenofobi kategorisinde ise camilere yönelik yalnızca 3 saldırı kayıt altına alınmıştır. Her iki kategoride ele alınan saldırılarla birlikte AGİT'in 2019 raporuna yansıtıldığı kayıtlı cami saldırısı sayısının yalnızca 31 olduğu görülmektedir. Raporda bu saldırıların genellikle tehdit mektupları, bomba ihbarları, Cami duvarlarına yazılama yapılması, camilerin camlarının kırılması ve Kuran-ı Kerim yakılması şeklinde detaylandırıldığı görülmektedir.¹⁰

¹⁰ <https://hatecrime.osce.org/germany> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

Müslümanlara Karşı Ön Yargı 207

Şekil 4. Suç Türüne Göre Müslümanlara Yönelik Saldırılar AGİT,2019

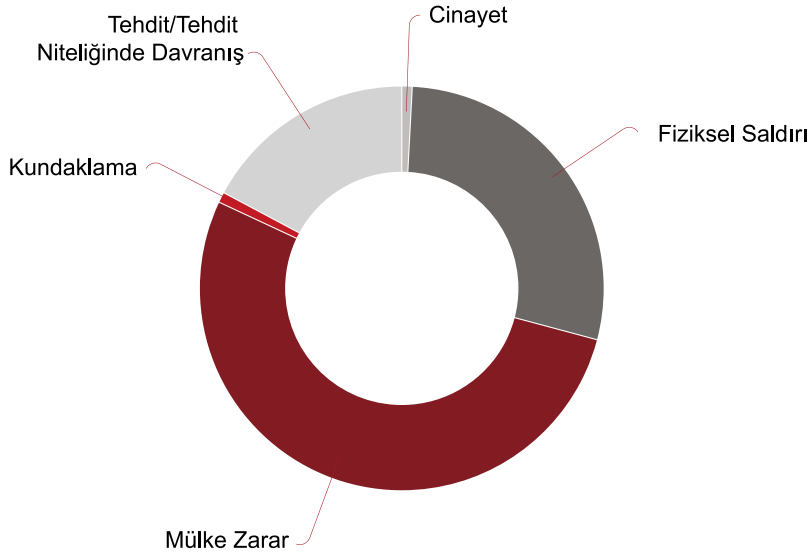
AGİT'in topladığı 2018 yılı verilerine baktığımızda ise Almanya özelinde karşımıza polis tarafından kaydedilen nefret suçu bağlamında 8113 vaka çıkmaktadır. AGİT verilerine göre kayıt altına alınan 8113 nefret suçunun 1955'i ırkçılık ve zenofobi kategorisinde ele alınırken yalnızca 241 vaka Müslümanlara karşı ön yargı kategorisinde değerlendirilmiştir. Bu vakaların 128'ini 'mülke zarar' oluştururken bunu 68 fiziksel saldırı takip etmektedir. Aynı şekilde Müslümanlara yönelik 41 tehdit, 2 kundaklama vakası ve son olarak 2 de cinayet kayıt altına alınmıştır. AGİT 2018 Nefret Suçları Raporu'nu incelediğimizde Almanya'da Müslümanlara karşı önyargı kategorisi altında yer alan 241 suçun detaylarına baktığımızda kayıt altına alınan yalnızca 26 suçun camilere yönelik olduğu görülmüştür. Aynı raporda ırkçılık ve zenofobi kategorisinde ise çoğu yabancı düşmanlığı içeren grafitilerle camilerin tahrip edilmesi olmak üzere camilere yönelik 15 saldırı kayıt altına alınmıştır. Her iki kategoride ele alınan saldırılarla birlikte AGİT'in raporlarına yansıttığı kayıtlı cami saldırısı sayısı yalnızca 41'dir.¹¹

¹¹ <https://hatecrime.osce.org/germany?year=2018> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

Müslümanlara Karşı Ön Yargı 241

Şekil 5. Suç türüne Göre Müslümanlara Yönelik Saldırıları AGİT, 2018

Inssan, Ayrımcılık ve İslamofobi karşıtı bir ağ oluşumudur. Müslümanlara yönelik ayrımcılığa karşı bu konudaki deneyimleri ele alan ağ, esas olarak bu konuda farkındalığı arttırmayı hedeflemektedir. Inssan, ayrımcılığa karşı bir koruma güdülmesinin yanı sıra İslam toplumunun Alman anayasal devletine olan güvenini güçlendirmek için de katkıda bulunmaktadır. Oluşum aynı zamanda Berlin halkını Müslüman karşıtı ayrımcılığın gündelik gerçekliğine duyarlı hâle getirmeyi amaçlamaktadır.¹² Ağ, kurulduğundan bu yana Almanya'da İslamofobik ayrımcılığa odaklanan bir danışma merkezi haline gelmiştir. AGİT'in faydalandığı kaynaklardan biri olan Inssan Müslüman karşıtı ırkçılığa ilişkin 2016, 2017 ve 2018 yılı raporlarını değerlendirdiği analizin sonuç kısmında kayıt altına alınabilen saldırı sayısının çok az olduğu genelde saldırıların çok büyük bir kısmının ihmal edildiği belirtilmiştir. Aynı analize göre bu raporlar hem bir farkındalık yaratmak hem de saldırıya uğrayan kitlenin haklarını bilmesi ve bu saldırıların kayıt altına alınarak saldırıya uğrayanların haklarından yararlanabilmesi için oldukça önemlidir. Fakat hem bu tarz saldırıların bildirilmesinde hem de soruşturmaların sonuç vermesinde hâlâ engellerle karşılaşıldığı gerçeğini de ihmal etmemek gerekmektedir.¹³

¹² <https://www.inssan.de/netzwerk-gdi-ueber-uns/netzwerk-gdi-geschichte> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

¹³ https://www.inssan.de/images/publikationen/Report_Inssan_16_17_18.pdf (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

Sonuç

Tüm bu veriler Almanya'da Müslümanlara yönelen nefret suçları içerisinde geniş yer kaplayan cami saldırılarının son yıllarda nicel olarak nasıl bir hal aldığına dair bir fikir sunmaktadır. Fakat bu verilerin yanı sıra Müslümanlara yönelen nefret suçlarındaki nitel değişime de değinmemiz gerekmektedir. Özellikle 2018 yılından günümüze yaşanan saldırılarda ortaya çıkan yaralı sayıları önceki yıllara oranla belirgin şekilde artmaktadır. Bu durum da Almanya'daki Müslümanların can güvenliği tehlikesinin arttığına işaret etmektedir. Bunun yanı sıra 2017 yılından bu yana İslam düşmanlığı içeren suçların daha sistematik bir şekilde kayıt altına alınmaya başlanmasına rağmen bu suçların faillerinin yakalanıp hukuk önünde ceza alması hususunda gözle görülür bir gelişme yaşanmadığı görülmektedir. İstatistiklere baktığımızda saldırıların faillerinin cezalandırılmasına yönelik hukuki sürecin işletilmesi oranının yüzde 10'un bile altında olması caydırıcılık noktasında sorun teşkil etmektedir.¹⁴

Camilere yönelik saldırıların kamuoyunda yarattığı etkiye baktığımızda genellikle siyasiler tarafından yapılan sözlü kınamalar karşımıza çıkmaktadır. Özellikle yerel düzeydeki siyasiler ve yetkililer camilerle ve cami cemaatleri ile dayanışma mesajları vermektedirler. Tüm bunların yanı sıra ana akım medyanın ve gazetelerin cami saldırılarına yer vermediği ya da bu saldırılara çok yüzeysel olarak değindiği görülmektedir. Aslına baktığımızda bu durumu saldırıların toplum nezdinde yeterince infiale neden olmamasının sebeplerinden biri olarak görmek yanlış olmayacaktır. Bu durum Müslümanlar tarafından sıkça eleştirilmektedir. Camilere yönelik saldırıların istatistiklerinin tutulması ve saldırı şekilleriyle birlikte haberleştirilmesi bu yüzden oldukça önemlidir. Bu yüzden bu konuya eğilen çalışmalar yürüten kuruluşların yaptığı işler elzemdir. Camilere yönelik saldırılara yeterince yer vermeyen medyanın söz konusu Müslümanlara dair olumsuz bir gelişme olduğunda kapsamlı şekilde haber yapması süregelen "geri kalmış göçmen" algısını körüklemektedir.

Başta saldırıya uğrayan camilerin cemaatleri ve bu camilerin bulunduğu bölgede yer alan Türk ve Müslüman kuruluşlar olmak üzere saldırılara yönelik ilk refleksi genellikle Almanya'daki Türk ve Müslüman toplum göstermektedir. Ancak özellikle sivil toplum kuruluşları ve cami dernekleri tarafından yapılan açıklamalar ve kamuoyu çalışmaları medyada pek fazla yer almadığı için bu tepkilerin görünürlüğü de mümkün olmamaktadır. Bu hususta bir kamuoyu oluşturmak için toplumun saldırılardan ve saldırıların boyutlarından haberdar olması büyük önem arz etmektedir. Bu noktadan hareketle Müslüman kuruluşların bu tarz konularda topyekûn hareket ederek yekpare ve güçlü bir

¹⁴ <https://www.setav.org/5-soru-almanyada-camilere-saldirilar/> (Erişim Tarihi: 09.03.2021)

duruő sergilemesi, kendi aralarında iő birliğini güçlendirmesi ve cami saldırılarına karşı kolektif bir söylem geliőtirmesi önemlidir. Fakat Almanya'daki Türk ve Müslüman sivil toplum kuruluşlarının bu konuda yapacaklarının kamuoyunda bir karőılık bulması için hem Almanya'nın hem de Alman medya organlarının İslam düşmanlığı içeren suçlara yönelik gerekli önlemleri alması ve gerekli tavrı göstermesi gerekmektedir. Sonuç olarak camilere yönelik saldırılara ilişkin gerekli önlemler alınmadığı müddetçe ırkçı ve İslam karşıtı motivasyonlarla işlenen suçlar ve ibadethanelere yönelik saldırıların artarak sürdüğü kaçınılmaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

H. Haluk Ceylan

Haluk Ceylan, lisans eğitimini Gazi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde tamamlamasının ardından Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde Göç Politikaları ve Araştırma Yüksek Lisans eğitimine başlamıştır. Lisans eğitimi günlerinden bu yana göç ve diaspora alanlarına ilgi duyan Ceylan'ın çalışmaları son zamanlarda özellikle Avrupa'da yaşayan Türkler ve diasporadan anavatana geri dönüş göçleri üzerine yoğunlaşmaktadır. Pek çok farklı platformda göç ve diaspora konularına ilişkin yazıları yayınlanan Ceylan, aynı zamanda yurt dışında Türk Diasporasına yönelik Türkçe dilli yayın yapan çeşitli dergilerde Türk diasporasının güncel meselelerine ilişkin yazılar yazmaktadır. 2020 yılı Ekim ayı itibariyle Göç Araştırmaları Vakfı bünyesindeki Türk Diaspora Araştırma Merkezi'nde [TÜDAM] araştırmalarını sürdürmektedir.